

Womhaj Bóh!

Ciziko 13.
1. hapytla.

Lětnik 10.
1900.

Serbiske njedželske łopjenka.

Wudawaju ƙo łóždu ƙobotu w Esmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a ƙu tam dostacź sa sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Judica.

Sebrejskich 9, 12.

Achrystuš je ƙam pšches ƙwoju ƙrej junu do teho ƙwjateho nuts schoł a wěcźne wumóženje namakał.

Wumóženje — to je stonanje i hłubiny, ƙotrež pšches zylc cźłowještvo dže. Pšched wrotami ƙlubjeneho paradisa Habelowu wopor ł njebješam horje ƙapa jačo horza modlitwa wo wumóženje i hrěcha, a pšchi Habelowym rowje, přenim cźłowjekowym rowje, plakaze woczki přenich staršich horje hladaju polne styšnosće po wumóženju se ƙmjercze. A hišcze njeje pšchi tyšazach a šašo tyšazach wopornišczerow w pohanštwje a pšchi millijonach nopo-wišczerow w cźłowještwe to wołanje po wumóženju woczichnyło a i hłubokosće cźłowškeje wutrobny ƙo pšchero šašo wudobytwa tamne zlonikowe ƙłowo: „Božo, budź mi hrěšnikowej hnadny!“ a te japoschtolške ƙłowo: „Schtó budže mje wumóz wot cźela tuteje ƙmjercze!“ Haj, ƙamo wotkach pšches Božu stwórbu cžehnje, ƙaž ƙwjaty Pawoł praji, sdychowanje a stonanje po dnju wumóženja, a šchtóž ma woczinyjene wucho, tón srošymy w najškim šwjadnjenju a w šymškim wumrjeczu něšto wo styškanju a žedženju wšchěch stworjenjo w po ƙrašnej frejocze Božich džěczi.

Schtož je w stwórbje jenož nješwědomne stonanje, to je w šchesczijanau ƙwědomliwa modlitwa. Ešwjaty Wótczenaš ƙo stónczi i tej próštwu: „Wumóz naš wot

teho šleho“. Ale předy tuteje próštwy steji šchesta próštwu: „Wumóz naš w bėdženju se špytowanjom“. A předy tuteje próštwy steji pjata próštwu: „Wumóz naš wot našcye winy“. Jow je ta najhłubšcha hłubina, i ƙotrež je nam wumóženje trjeba. Wšchěch horjow najwjetsche je wina. Dyrbi-li nam pomhane bycź, dha dyrbi ƙo nam jow pomhacź. Womha-li ƙo nam pał jow w najnutštownišchim, dha je nam na wěcźne pomhane, tež hdyž dyrbinu tudy w cžašu se špytowanjom wojowacź a wjele šleho cžerpjeć.

Ja posbėham ƙwojej woczki ł horam, i wotkal mi pomoz pšchidže. Šak rěka hora wumóženja a hdyže je město mojeho měra? To je hora Golgatha — tam je woporny wotkar šchiza i Jesušowej ƙrwju, ƙotraž lěpe rěczi dyžli Habelowa ƙrej a tam leži wotewrjeny row, pšchi ƙotrymž jandželjo strážuja a wuczomnizy šebi ƙwoje ƙylšy trěja, přeni wotewrjeny row w šahrodže jačo napschecźne juamjo přenjeho cźłowjekoweho rowa na šaklatej roli polnej wóštow a cžerńow. Halleluja: Achrystuš je wěcźne wumóženje namakał!

O hłubokosć, ƙiž wšchitke šłosće
Pšches Achrysta ƙmjercź je póžrjela;
Ja postaju ƙo do ƙmilnosće,
Dha mje tu nicžo njetama.
Ja špuscžam ƙo na Achrystuša,
O, luta ƙmilna dobrota!

Hamjen.

Pucžowanie po Božim pišnje

abo

taje myšle nadeždžech, Bože słowo czitajo.

Podawa šwěrný čítar „Bohaj Bóh-a“.

(Potracžowanje.)

1. knihi Mošafzowe, 5. a 6. staw.

1. Adam	bě živy 930 l. a to po stworjenju šwěta	1—930
2. Seth	= = 912 = = = = =	= 130—1042
3. Enof	= = 905 = = = = =	= 235—1140
4. Kenan	= = 910 = = = = =	= 325—1235
5. Mahalaleel	= = 895 = = = = =	= 395—1290
6. Jared	= = 962 = = = = =	= 460—1422
7. Henoch	= = 365 = = = = =	= 622—987
8. Methusalah	= = 969 = = = = =	= 687—1656
9. Lamech	= = 777 = = = = =	= 874—1651
10. Noach	= = 950 = = = = =	= 1056—2000

Bošdžišcho wohladamy, so bě Noach psches šwojeho drugeho šyna Sema živy hacž do Abrahamoweho čaša. Tak móžesche wón jemu niz jenož stawisny najstarschich čašom, ale tež stawisny i čaša liježny a šlědowaznych 427 lět wupowjedacž.

6. st a w.

Bóh pschpowjeda liježny. Noach twari kaječž.

I. Shtuczka 1—8. Rainowy narod pschisporjesche so na jemi a s tym pschibnywachu tež bjesbóžnosće a wschě móžne hrosnosće na jemi, haj, šami potomnizy Sethowi, s džowkami s Rainoweho roda so woženischi, dachu so saplesčž do wscheje škajenosće. Teho dla pschpowjeda Bóh, najprjedy jenož i daloka šiwajo a čłowjekam hiščeže 120 lět čaša pschiswolo, potom pak i jašnym a frutym šłowom, so je šudženjom pschindže, s kotrymž budže wschón šwět bjes jeneho čłowjeka šahubicž, kotryž je hnadu psched nim nadeschol.

Ludžo, to běchu potomnizy Rainowi, počachu so pschisporjecž na jemi; to stawašche so w čzim wjetschej měrje, dokelž so mjes nimi waschnje šcherjesche, so šebi mužojo wjazny dnyžli jemu žonu bjerichu. Čži plodžachu džowki, kotrež so psches čželnu rjanosčž wušnamjenichu.

Šta so pak, so Boži šynojo hladachu ša čłowškim džowkami, so rjane běchu; tajke čzinjachu Boži šynojo, to běchu Adamowi potomnizy i rodu Sethoweho, kotryž so i Bohom šamym počina a mjes kotrymž běšche dotal pšlnawanje a čžesčžowanje Boha i domom bylo. Móžno po čłowškim šudženju to lóhko běšche, wschašo krajny, w kotrychž čži a tamni bydlachu, se šobu mjesowachu. Tak bjerichu šebi žony wot nich, kotrež so jim ljubjachu njehladajo na to, so šo tak šapletu do šahubjenja tamneho Bohu dženi a bóle šdaleneho naroda.

Někotři wuložowarjo Božeho šłowa myšlachu šebi, so šu džecži Bože na jenej a čłowške džowki na drugej stronje pak kralowšy šynojo pornjo džowkam i nizšchich čłowškich woršchtow, abo jandželjo pornjo čłowškim džowkam powšchitkownje. Tamne mējenje njekryje šo ani i naloženjom hebrejskeje rěče, ani i powšchitkownyhmi nahladami a šašadami Božeho šłowa; tole pak njehodži šo nihdy šaložicž ani na šětrome šłowa: Bóh njeje jandželow, kotřiž šu šhrejšhili, pschepušchčžil, ale je jich i rječžajami čžemnosče do hele šastorcžil a jich podal, so bychu byli k šudu šthowani; a njeje lutowal přeršscheho šwěta, ale šthowa Noacha, předarja prawdosče, šameho wošmeho, a pschuwjedže liježny na šwět bjesbóžnyh; — ani na šudashowe: Tež jandželow, kotřiž njelšchowachu šwoje šerschczinštw, ale wopušchčžichu šwoje wo- bydlenje, je wón hacž k šudu wulkeho dnja i wěcznyhmi šwjasťami šthowal w čzmi. Š tamnym mējenjom njewujedna šo, šchtož nasch šbóžniš kam praji: Š stawanju (horjestawanju) njebudža wóni šo ani ženicž, ani wudawacž; ale šu jako jandželjo Boži w njebješach.

By-li bjesbóžny narod, kotryž je Bóh šahubiš psches liježny, wulhadžal wschón abo tež jenož i džela i mandželštw mjes jandželemi a čłowjekami, dha njeby byl narod na špocžatku wot Boha i Adamom štworjeny, kaž nam 7. shtuczka se šłowom wobšwědečži, ale by byl plodženje čłowjestwa, wot Boha i Adamom štworjeneho, a žubneho, wot wonka do čłowjestwa pschisťupjeneho jandželštw. By-li Bóh tajki narod i liježny šahubiš, dha njemóhli rošumicž, čžehodla njedyrbjal šo po liježny nadžecž polēpšchenja mjes čłowjestwom; pschetož wospjetowanje tajkeho njewšchēdneho mandželškeho škutka njeje ani na wěru podobne, ani hacke nušne.

Duž džesche Bóh k pobožnym, kotrychž hiščeže mějesche, a kotrychž běšche jara, jara malo, k Methusalahaj, k Lamechaj a k Noachaj: Čłowjekajo njedadža šo wjazny wot mojeho ducha šwaricž; pschetož wóni šu čželo. Ša čžu jim hiščeže čžas postajicž što a dwazycži lět.

Psches pobožnyh je tež šwět bjesbóžnyh šhonil w Božim hroženju.

Šódla mnohich druhich hrosnosčžow běchu w šamym čžasu, hdyž šo ludžo počachu pschisporjecž, hobršy mužojo na jemi, mužojo, kotřiž šo psches našynlosčž a njeprawdosčž k wulkej možny posbēhnychu a šjawnu bjesbóžnosčž na knjejštw posbēhnychu, dokelž šo psches čželnu móž wošebicže wušnamjenichu; jich rōd šcherjesche šo dženi a bóle; pschetož hdyž Boži šynojo k čłowškim džowkam šhodžachu a je šebi ša mandželštw wšachu a i nimi džecži plodžachu, buchu móžni na šwěcže a widženi ludžo; temu njebē šawěšče džiw, dokelž i tajkim šjednocženjom čželnosčž wšchu pschemōž mějesche.

Šóhanske nabožny šu w bajkach „wo polbohach abo heroach“ jich mjena šathowale a i wulkej pnychu wudebile; šawěšče pak nje- běchu wjazny, šhiba našynli, rubježni mužojo, psches šwoje škutki bojosčž a štrōžele šcherjaze, woprawdžite pschemjenki čłowjestwa.

Ša čžas hnady, čłowjestwu wot Boha pschiswoleny, je Noach čžiniš, šchtož by móhl, šo by ludži napominal a jim hrosyl, a hižo běšche šo 20 lět minylo, hdyž Šnješ widžesche, šo ludžaza šlōščž běšche wulka na jemi, a wschitke myšle a pomyšlenja jich wntrobny běchu jeno šte šōždy čžas. Ani na hroženja, ani na napominanja njepošluchajo, běchu ludžo živi, hōrje hdyžli hdy prjedy; wóni jēdžachu a pijachu, ženjachu šo a wudawachu šo, hacž do šameho dnja, jako Noach do kaječža džesche, a wóni teho šedžbu njemējachu, hacž liježna pschindže a potepi wschitkich.

Šnješ kajesche šo, šo čłowjeka běšche štworil na jemi, a běšche jemu žel w jeho wutrobje.

Ša wopacžnosčž wschaš Bóh njebēšche špōšnal, ale wo narodže tamneho čžasa dhyrbjesche šudžicž: to njeje mōj šutk, to njeje čłowjek, kotrehož šym štworil; tuton škajeny narod ša šazpiwam a njewušnaju šo jeho jako šwojeho — a tak běšche jemu wulžny žel, šo je jeho štworjenje takle škajene.

Š Šnješ džesche, šo je wschēm a po wschēm roššudžiwšchi: Ša čžu čłowjekow šahubicž na jemi, kotrychž šym štworil, haj, wschē štworjenja čžu šahubicž, wot čłowjeka hacž do škota, a hacž do walow, a hacž do ptalow pod njebješami; pschetož ša šo šaju, šo šym ša je štworil. Čžile čłowjekajo wschaš nješbu wjazny šutk mojeju rukow, a tež wschē druge štworjenja šu psches jich hrosnosče wotšwjecžene a škajene.

Šle Noach namaka hnadu psched Šnješom.

Teho wubra Bóh i roššudžjenja, po kotrymž čžyšche wschē štworjenja šahubicž, haj, wón radžesche jemu, kotryž běšche dotal i nježenjenjom wostal, šo by šebi žonu wšal, a wobradži jemu ša šobu 3 šynow; pschetož i njeho a i jeho rodu čžyšche wón pošdžišcho šašo čłowjestwo natwaricž. Šu wumuri šo i Božeho hnēwa Boža hnada, kotraž wulchowanje a wobnowjenje čłowjestwa šarukuje.

(Potracžowanje.)

Šanska rola a želesny kral.

Štary kral bě wumrjel a bě herbu, i mjenom Lubin, šawostajil. Šón bě hiščeže mjehki mlodusch, hacke 10 mejtow štary šynf. Šē šo tajki hōlcčez šhmany njebē, kralowacž a w kraju prawdu šudžicž. Duž dhyrbjesche kraje njektho drugi roškasowacž, hdyž džē bjes krajneho wjercha nihdy hičž njecha.

Šwudowjena kralowna bě šhorowata knjeni, a njerodžesche wo krašnoty a wošobnosče šwěta, čžehož dla šo kralowanja rad- lubje wšda, a na Lubinkowe měštno bohoto a šastupnikow wubra. Šomu je džiwno, šo to nichtho drugi njebē, dnyžli wulžny knježa?

Šaž dolho běšche kralowna žiwa, drje wóni a tež drusy panojo šwoje wjelcže šuby potajachu.

Šle wona tež bōršy po šwojim mandželškim šwētej božemje praji. Šak bu Lubin po nanje a po macžeri šyrota.

Šo bě wonym knježim, kiž mējachu mloduschkeho prynza ša krala a knjejštw w rukach, požadana wēž. Šētko njebēšche jim trjeba, šo psched niškim tajicž, ale móžachu šo jako pašorate wjelki pokajacž. Šobohim pōddanam a robocžanam nasti i teho hroša. Š damšami a robotami buchu drjeni, šo móhli šo šrawnje počicž. Š knježich wokach běchu malo šēpšchi dnyžli škōt. Šaj, tež druh d

jich pschahachu, czehnitemu skotej runja, a dyrbjachu pluh a bróny czahacz. A njeńdzějše-li to tym knjesam draczam w skofu doscž, dha knojesche tych wbohich repuchaty kij a rubajše jich hosdžikaty kšchud. —

Dženš wšchaf tajke kšchindy móžne nješku. Dženša wšchaf něchtóžkuli njemdrje praji: Pschecžo bu šebi tajtu drějenzu lubicž dali a pschescžeharjow njesefabivali? —

Młody Lubin pak wo tym nicžo nješoni, a tež hišcže potom niz, hdyž bě wotrošł. Semjenjo jemu na wšchě bofi holdowachu, so by woczi sašlepjenej mēl, a bēchu jeho i lišcžim pašmom šwobstajeli, tak so wón žanu škoržbu wot ludži nješoni. A hdyž bēšche dorostł, chyzšche šzeptar do prawizy wšacz a nad krajom šam i kralom bycž.

To pak nablašnichu jeho, so by tola hišcže kšwilu na kšěžorškim dworje pobyl a šo pschynych hejšowanjow nawužiwacz mōhl. W šłōdkich wužiwanjach chyzchu jeho džeržecž, so by potom štaroscž, hněwanje a mjeršanje, kiž šwěrných kralow njeschepuschcži, hidžil, a jim ludžidracžam pschezo dale niški lud poteptowacz dał.

A hdyž šo wón i kšěžorškeho dwora domoj wróczi a šo ša krala ščini, bēchu jeho myšle jenicžny na dobrowužiwanja šamerjene.

Jemu bēchu pschdne šabawy a panške lōšchy, hońtwy, hry a wješela wšcho lubšche, dnyli wobcžežnošcže prawdyšbudženjow a škoržbypschepytanjow.

Niški lud bēšche šo nadžal, so i młodym kralom tež jich krawne kwakle špadnu. Šdyž pak ša njón i ničim lēpje njebē, žaloscžesche, so wšcha rjana nadžija nicžo byla njeje, dnyli dym.

A to mējesche bōršy njenadžity kōnz.

* * *

Bōršy potom, hdyž bě Lubin kralowanje pschijal, bēšche wulku hońtwu šfajacz dał. Š hońtwjerjemi w lēžu honjo, wuhlada wón bēlu jelenžu. Šnydom šo na kōnju ša njej puscheži, jako by kšhidla mēl. Wona nješesche šo i wětrom, a wón jako wichor ša njej pschezo dale psches kečki a bahna. Šapošledk šo wona jemu i woczow šhubi jako duch.

Šsobuhońtwjerjow bě Lubin dawno šhubil, šchtó wē hdyž. Ničtó njeby tak cžericž mōhl kaž wón. A we wulkich holach šo jedyn druhim lōhko i woczow šhubi.

Wón drje i žylej mozu trubicž pocža, so mōhl šo jeho šlēborny rōžk puknyč, ale nihdže šo jemu njewotmolwi. Š teho špōšna, so je šo wot šwojich towaršchow šchtó wē kat jara šdalił, a šo je tu w dživim lēžu šamlutki. Šchtó nētko?

Wón bě hlōdny; štawy bēchu pschemucžne; šprōžnaj bēšchtaj wón a kōń. Ša lēž wjecžorne šmērki padachu a bōršy bu nōž.

Šaj, šchtó nētko? Šdže je lēža kōnz? Šdže žadyn pucž? Dyrbju i prawym abo lēwym bošom?

Tu bu jemu, kaž by rjeł, so i njedaloka brinki kšincža, jako hdyž kowar bje. Duž rucže i kōnja šlēšy, a jeho ša wušdu wjedžo, džesche hladacz, šchtó to je.

Šnydom dozpē kromu lēža a hdyž i njeho wuštupi, wuhlada pschi šamej kromje wješny dom, hdyž i wotewrijnych duri šchtrē šlētowachu. To bě kowaršnja, w kotrejž hišcže šwjatof njebē. Šabludženy Lubin šo jara šwješeli, hdyž bě šašo ludži nadeschol, a šo budže hacž do ranja pod jich tšechu pschebycž mōž. Duž šo w prostej mērje do kowaršnje da.

„Lubi ludžo, hlajcže, ja šym šabludženy hońtwjer a šo po cžmje dale njewēm. Šopšchecžcže mi nōžnu hospodu a mojemu kōnjej tež.“ Šowar ščini wulkej woczi na zušbnifa, ale njemōžesche šebi myšlicž, šchtó mōhl tutou cžlowjek bycž. Ša nim njebē žana pnycha, so mōhli jeho ša knjesa mēcž. Šrašta bēšche tajta šprošta, šajtu ma kōždy šnadny hońtwjer.

Šo šo kowar štrōžil njeby, šo jemu Lubin ša honjerškeho šlužobnika wuda.

Šowar, jeho powitawšchi, kowarštemu pschifaja: „Dowjedž wošhe škocžo pod tšechu a nadawaj jemu polne šorto.“

Šotom durje wotewriwšchi, a witaneho muža do jštwy wšawšchi, džesche k žonje: „Šlacže, tu cži pōšdneho hošcža na nōž wjeddu. Šalij wodny, so šo šmyje, a nam rucže wjecžer šnosch!“

Šo ta wjecžer ša kralowšku hubu njebē, šo rady wēri. Šola bě wšcho porjadne a cžiste, a wuhlōdnjeny da šebi šłōdžecž, jako by na hošcžinje byl.

Šowar i nim wjecžerjesche. Ššchipōdla šo wšchelake powjedasche, a šprawy kowar ničžo njepotaji, ale wupowjeda wšchitko, kat cži knježa šakhadžeja, kat šo wšchudže žaloscžzi a škorži a kat šlo šo lud ma.

„Šlaj dže, šemjenjo naš na krej drēja, a knjes kral jim njewobara. Šež šo prajcha, hacž šnadž wo tych šłōšcžach šchtó wē. Šněchtóžkuli praji, šo je wón dobry a dušchny knjes; ale i wjetšcha škorža, šo ma wón jenož wutrobu wo jeleny a šorny, ale niz ša poddanom.“

Tajke rēcže młodeho krala we wutrobje kłōczachu. Šrēni krocž w šwojim žiwjenju šo jemu woczi wotewrišchtaj, a cžista a naha wěrnoscž šo jemu psched wušchomaj škšchecž da.

Š hłowu wijo šedžesche Lubin mjelcžo, kaž by rjež chyzł, to tola nihdny móžno njeje. A šprawy muž wotkrywšasche jemu pschezo wjazny panškich njepocžinow. Šale a bōle šo dživajo praji wón napošledku hospodarjej dobru nōž. Šle hacžrunje bēšche mucžny, njemōžesche wušnycž. Šrudne myšle njedachu jemu špacž. Šwón šo kajesche, cžeho dla njeje poddanšfi lud lēpje šedžbu mēl. Šduž šebi rošmyšli: to ma hinał bycž. Še šwojimaj woczomaj chzu hladacz a bycž ludžom dobrocžinny knjes a jako nan, tak młody hacž hišcže šym.

* * *

Šakle w polnožny móžesche špacž. Ša ranje, hdyž šo hišcže dolho wušpal njebē, jeho kšinki-brinki wubudžichu. Š kowaršni šašo hamor do želeša bijesche. Šduž njedošpany Lubin štany a šo mycž pocža. Š dobom šakšchja, šo kowar pschi kowanju kšetro wrēšta. Šwčipny džesche wón pohladacz, šchtó šo to takle wōla. A šchtó bēšche? Šowar rjekny pschi kōždym dyrjenju i wōštrym hłōšom: „Škralo štwjerdni! Škralo štwjerdni!“

To bě nowa pschicžina ša hladarja a pošlucharja, špodžiwany i hłowu wicž. Ššnědanje bě njes tym hotowe, a duž hospoša wšchitkich k blidu šwōla.

Pschi šnědanju Lubin šnydom pocža: „Šraj mi tola, luby hospodarjo, šchtó to rēka, šo chzesch krala štwjerdnjeného mēcž?“ Šowar wotmolwi: „Šofelž mam ša to, šo je kral wēšcže dobrocžinny, ale nimo mēry hrovnyšny panam mjehki a mjedowny, šofelž i nim do woczow rjenje cžinja. Šeho dla jim njecha, kaž by dyrbjal, na kožu a kōšcže hieč. Šo by tola na nich wotwjerdnyl a štrucžil, šo by mały lud tež mōhl po cžlowjestu živy bycž, a niz kaž wudrěwany škōt. Šduž dha pschi nakowje štejo wšchēdnje wōlam: Škralo štwjerdni!“

Šajke dychanje šo i tajkich šłowow w Lubinowej dušchi šhori, šo šamo wē.

Šotowy na wotjēchanje šo wón i nimi rošžohnowa.

„Šnětaj luby džaf ša hospodu a blido: A ty, luby, šprawy pschecželo, mēj ša te rošprajenja hišcže wutrobnišchi džaf. Ša-li Šōh, šo šašo wohladamoj. Še-li je wšchēm tak, kaž šy mi rošestajal, šmējesch bōršy wulki dživ!“

* * *

Ššchijēchawšchi domoj, šo Lubin jako i žyła pschemēnjeny šdasche. Šudžo widžachu jeho ššhmurjeného a štajnje i hłowu tšchajcž. Šotal bě jemu na woblicžu jenož lute jašne šlōnžo štalo; ša to štejesche tam nētko cžmowny mrof.

Š hubjenej drašcže, jako wšchēdny burški muž, pschecžahowasche wón pēšchi žyly kraj, tak šam šo wobhonjejo, kat woprawdže i ludom šteji, a hacž trasch tōn kowar tola njeje pschekahane škoržby wjedł. Šnježich nochyzšche šo naprašchowacz; pschetož wón šebi myšlesche: cži bychu mi tola wšchitku winu prēli a mje do woblicža wobehłali.

Šle dolhich wobhonjenjow k dohladanju trjeba njebē, šo nješku te škoržby žane kžē.

„Ščakajcže wy njekrašnizy,“ wón w šwojich myšlach džesche, „čakajcže wy pschescžeharjo! Škaž šcže i mojim ludom šakhadželi, šehorunja šo tež i wami štań!“

A kaž bēšche šebi wotmyšlił, šo šta. Ššjdni pōšlojo šfajachu winowatnych panow k njemu na kralowški hrod.

Šchtó wē, šajkich krašnych darow bēchu šo nadželi, cžehož dla šo i drohej pnychu na pucž dachu.

Šle hdyž bēchu šo w hrodže w šudnej šali šhromadžili, jich dživni štrach hrabajše. Š wōštrym hłōšom jim kral wšchě šłōšcže porokowasche, a jim i plōmjenitnyšmaj woczomaj pschipowjedži, šajfi je na jich šawinowanja prawy šud.

Šwón da jim jich pschdnu draštu šedrecž a hrubu draštu na nich štykacz. Šotom da jich pschahacz, pschezo šchtyrjoch do jeneho pluha. Šotšiz šo šapjerachu, buchu i njemdrej mozu škludženi a wujimani.

Škral wša šebi na nich wōštrij kšchud.

Š bliska kraloweho hrodu bēšche polo. Šow dyrbjachu nētko

čti sapščahani bródu woracž; hdyž njechachu došč čahnyč, pohonyšche jich kral. —

U roli, kotruž bėchu dracžowšy panojo a knježa sworacž dyrbjeli, narjeknychu ludžo: „Pauška rola“.

* * *

Wot teho čaža sem bė Lubin halle wopravdžity kral, haj, to niž jenož i mjenom, ale tež w dobrych skutkach, kajtez praweho krala debja. Schtož mješeche něščto skoržicž, mješeche tež wotewrieny pschistup k njemu, byrnjež tež robocžan byl.

Šsudnym knjesam so njedowěrjo, budžesche wón i runej mēru wschitkich sam.

Schtož bė krajnych dawkow trėbne a nušne, dyrbjesche lud wē so dawacž. Ale dawkidawanje k wufornjenju brjuchatyh a horđnyh panow mješeche i žyła kónž.

Kowarja, kiž bė jemu tehdy woczi wotewrił, řebi wón na hród wsa. „Wot nětko řy jenož řa muje kowar. Kowaj jenož moje konje a řhotuj mi dobru bróu.“

Lubinowe prawduhajenje mješeche tež řwoje řežehwi.

Bjes džywa, řo i čėřnoty wumoženi burřy ludžo krala nětko na wutrobje nořchachu a psche wřcho lubowachu.

Ale řo podduřcheni knježa ře řlobami řa tym džėchu, řo na podduřcherju wječicž a jecho řalkócž, tež řadny džiw njeje.

Kral njebė řebi niħdže wjažy žiwjenja wěřty. Teho dla jemu wuřchitny kowar řtrójne woblecženje řežini. To bė ře řeřeřa, ř wjele tyřaž wócžkow wudželane, a tola řa řibacžne řaž wołnjana řuknja.

Řeřes tón řhabat řadny řalacž abo mjecž njemóžesche. To bė jemu wobora a wěřty řchit psched mordarřkej ruku.

Š teho pschińdže, řo řu jecho řeřesneho krala mjenowali.

U mjeno „Řeřesny kral“ je w řtnych powėdancžkach a řtawisnařřkich řnihach řacž do dženkniřscheho dnja wostalo.

Wřchelate i blisřa a i daloka.

— Šserbřta Boža řluřba w nařhwilnej řchiznej řyřtwi w Draždžanach bėřche řańdženu njedželu jara bohacže wopyřtana. Delne mēřta wulkeho Božeho doma bėchu wřchitke wobřadžene a tež na řubjomaj wobladachny nutryh řořlucharjow. Špowjednyh bėřche 235 a to 108 mužřřich a 127 řonřřich. Řschichodna řerbřřta Boža řluřba řmēje řo, da-li Bóh, w řchiznej řyřtwi řamej a to 24. junija.

— Řatarjo řapocžnu řyřřniwi byčž, hdyž njecha řymy řónž byčž a pschezo řařo řnėh i bėřtyh mrdčelow pada. Hdyž bėchu w pořlednich řetach řižo řwoje nařetne džėlo na polach w tym čařu řapocžecž móhli, njeřbu řiřečeže řetřa ničžo na polach džėlacž móhli. U my tež dolhe řeta njepomniwy řařu dolho řymu a řetko řnėha, řaž řmy řetřa mēli. Hdyž řymřři čař řař dale pórńdže, je móžno, řo řmējmy bėle jutry. Tola wřchak řo řatar nabořecž njėřmē. Řadžijomnje po něčėřřichim njewobřtajnym mokrým wjedrje wobřtajny řjany čař pschińdže. Řřchetož řtari ludžo řižo řraja: na dolhu wobřtajnu řymu pschińdže tež wobřtajne čzopke nařecžo. Bóh luby řnjēs řo pschezo w prawym čařu řa nař řtara, hdyž čže tež nařcha řlaba čřlowřřta wutroba řhablacž a dwėlowacž.

— W Draždžanach je wumřjel řnjēs can. cap. senior Blumentritt. Šchtož by do Budyřřchina pschisřol, tuteho muřa derje řnajesche, hdyž jecho na řařy nadeńdže, kotryž drje bėřche řwonřownje mała wofřoba, kotryž pař bėřche wulki džėřawny duch a je tež wjele dořonjal w řwojim řiwjenju. 30 řet bėřche wón řirektor řatholřřkeho řeminara a je řemu wuřtawej a jecho rořwivanju řwoje nařlėpřche mořy woprowal. Řřchēs jecho minjenje řtupi na řłowu Budyřřkeho řachantřřwa řařo Šserb, řnjēs can. cap. cantor Łuřčansři, kotryž nětko řařtojnřřwo řeniora pschedwofřmje. Dalishe řłowne pschemėnjenje we wřchėch řařtojnřřwach řatholřřkeje řyřtwje je tež wocžatowacž, dořelž něčėřřichi břiřkop Wahi řmjercž řhoru řeži a nađžija njeje, řo by řařo wotřhoril. Řaž řlyřřimy, pobračuju řa řhwilu řatholřřy mēřřniřy, řo řo wřchitke řařtojnřřwa wofřebje w Budyřřchinje wobřadžicž njehodža.

— Budyřřka řatarřřka řchula řetřa řwjedřen 25 řetneho wobřtacz a řwjeczi. Tale řchula je řa wudořpořnjenje nařřchich řerbřřich řatarjow i wulřim řohnowanjom řkutłowala, kotřř řu řu w bohatej řicžbjē wopyřtowali. Šwjeřelaze je, řo mőže ře řchulu tež jeje

řirektor Brugger řwój 25 řetny jubilej řako wodžer tuteje řchule řwjeczič.

— Řřched řrótřim my řjewichny, řo je řo w Řamjenřu řa noweho řprimarija řnjēs řapłan Graf i Řamjenřy wuřwolil. Řłowisřha powřecž pař dońdže, řo tale wólba nařřterje řlacžaza njebudže. Něčėřřichaj Řamjenřřaj duchownaj a wjeřni řyřřwiniřy řriđđřtejczerjo řtyh wřow, kotrež do Řamjenřa řlųřcheja, řu řo pschecžiwu řemu wuřwolenju wobčezowali, dořelž řo po řakónřřim pravje řtalo njeje. Řonřřřtorialna wuřchnoicž je tole wobčezowanje řa prawo pórřnala a duř řmēje řo nařřterje nowe wuřwolenje. Řaž řođdy řrócž pschi řařřim wuřwolenju njemėrne řolmy wřřoko džēja a wřchelate njelubofčiwofčē pschińdu, budže nětko njemėr čřim wjetřchi, hdyž řo nětko jena řtrona w řwojim řakónřřim pravje řranjena čřuje a to i prawom, řaž pschipórřnawazy wuřbud wuřchnoicžē wupraji. Ša duchownishe řiwjenje wofřady je to jara wobřarowacž, dořelž řrudnje pódla čřerpi.

— Šara pschipórřnacž je, řo řu řřhwacžansřy řchulřy řriđđřřterjo wupřanje druheho řchulřkeho mēřřna, kotrež je řo pschecžiwu řich myřli řtalo, i řym řařo wobřecžili, řo řu řa Šserba řo řam řamolwřazeho 100 řriwnow wofřobneje pschilohi pořtajili. Hdyž řo řařke wupřanje řtanje, ma řo wē řo wot pschedřtejczerja řchulřke řriđđřřtejczerřřwo řromadže řwolacž, a wřchitzy mařa řwój nařlad wuprajič. Wofřebje pař je w řym padže myřli jenotłiwych řriđđřřtejczerjow řlyřchecž, hdyž řo w řařke řłowne řrařčenje jedna, řacž je nuřne, řo řo mēřřno dale ře řerbřřim wučerjom wobřadži.

— W Łipřčansřim pschedmēicže Šellerhausen je řo nowa ewangeliřka řyřřej — i mjenom Emmaus — pořwjecžila.

— W Łipřřu w řu řhwilu řjana řicžba Šserbow řtuduje. Duř tež řařo „Šorabikum“ řako řerbřři wotdžel Łužiřkeho řredarřřkeho řowarřřřwa řjenje řežēje. We Łužiřřim řowarřřřwe řu w řu řhwilu řřjo Šserbjo. Dwaj řheologaj: Wiczeřř a Mrořřak a jedyn prawisřřik: Šólč. Nětko pschińdu řařo do Łipřřa řřjo Šserbja: Řőřeberg, Řřchizjan a Šólč. Ř řemu wopyřtaju druřy řtudowazy řřhadžowanja Šorabika: řstudentaj prawisřřřřwa Řubiza, Wicčas a druřy. Wř řo dopomniwy, řařke bėřche w řwojim čařu řežējaze řiwjenje w Šorabiku. Řjeř tole řiwjenje řařo řacžēwa! Nětko je řemu řřladnoicž a nađžija.

— Ewangeliřke řibanje w Awřtriřkej řo dale rořwiva. Wř mőžemy pschėřwėdčeni byčž, hdyž wıdžimy, řaž řo tole řibanje w čřichim pschezo dale a bōle rořwiva, řo je to wopravdže pschėřwėdčenje wutroby a niž, řaž řo řriedy myřřlesche, jenož řamnyřł narodneho pschecžiwjenja Řēmřow. Šewak by wone řo nětko řhubilo, hdyž řu řo řolmy narodneho wojowanja řehnyřle a je nađžija, řo mēř pschińdže. Ewangeliřy w Awřtriřkej wřchak łohřo nimaja, hdyž dyrbja řebi řwoje řyřřtwje řami ře řwojim řřredřami natwaricž, dořelž wot řtata řaneje pōđpjeru njedostanu. Duř je tež řařo w Draždžanach nowy wubřer řromadže řtupil, kotryž dořwōłne daru řromadži řa ewangeliřke řibanje w Awřtriřkej. Wē řo je wēř Guřřaw-Řdolřřkeho řowarřřřwa ewangeliřřich w rořpřōřchenju pōđpjeracž, ale jecho polo je řařke wulke, řo dyřbi wřchudžom řwoju ruku pořřiczič. Duř je nuřne, řo řo řemu-le ewangeliřřemu duchownemu řibanju řařna a wofřebna pomoz pořřiczi, řo njebř duchowne řibanje řařo wotemřjelo, dořelž njemōža do řkutka řtajič, k čřemuž wutroba čřeri.

Nėščto k rořpominanju.

Deřchčřil řemju řlōđnu čřini.

Řakle po řurowej řymje pschińdže lubořne nařecžo.

Řřchēs puřčřinu džē, do Řanaana.

„Řombaj Bóh“ njeje jenož pola řnjēsow duchownych, ale tež we wřchėch pschėdawarřnjach „Šserb. Řowin“ na wřach a w Budyřřchinje dořtacz. Řa řchřwōřčž řet a řlacži wón 40 np., jenotłiwē čřiřla řo řa 4 np. pschedawaju.